

ADVENDIAJA IV PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Mi 5:1-4a)

Lugemine prohvet Miika raamatust:

Sina, Petlem Efrata, kes sa oled küll väike Juuda sugukondade seas, ometi tõuseb sinu keskelt Iisraelile valitseja. Tema on pärit igiaegadest – päevadest, mis ammu on möödunud.

Ja Issand jätab Iisraeli vaid üürikeseks ajaks, kuni sünnitaja on sünnitanud. Siis pöörduvad tema järelejäänud vennad tagasi Iisraeli laste juurde. Ja Valitseja tõuseb ja hoiab neid karjasena Issanda väes ja Jumala nime ülevuses. Sel ajal jäävad nad elama ega pea enam kartma, sest Issanda vägevus laiub kuni maailma äärteni. Ja tema on see, kes toob rahu.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 80:15-16. 18-19 R:4)

R: Issand, lase oma pale paista meie üle.

Sina, Iisraeli karjane, kuulata,

kes sa troonid üle keerubite.

Ärata oma vägevus

ja tule meile appi.

R:

Taevavägede Jumal, pööra end jälle meie poole!

Vaata taevast alla ja näe!

Külasta seda viinapuud ja seda viinamäge,

mille sinu parem käsi on istutanud.

R:

Sinu käsi kaitsku meest su paremal käel,

inimesepoega, kelle sa oled teinud tugevaks sind teenima.

Hoia meid elus ja me hüüame appi sinu nime,

me ei pöördu sinust enam kõrvale.

R:

(Teine lugemine He 10:5-10)

Lugemine kirjast heebrealastele:

Kui Kristus tuleb maailma, siis ta ütleb: “Tapaohvrit ja roaohvrit sa ei tahtnud, aga sa oled teinud

mulle ihu. Põletusohvrid ja patuohvrid ei olnud sulle meele järgi. Siis ma ütlesin: Vaata, ma tulen – rullraamatus on minust kirjutatud –, tulen tegema Sinu tahtmist, mu Jumal!”

Ja ta ütleb kõigepealt: “Tapa- ja roaohvrit, põletus- ja patuohvrit sina ei ole tahtnud ega ole need olnud sulle meele järgi, ehk need küll toodi seaduse kohaselt.” Aga siis ta ütleb: “Vaata, ma tulen tegema sinu tahtmist!” Ta teeb lõpu esimesele, et panna kehtima teine. Sellesamas tahtmises oleme meiegi pühitsetud Jeesuse Kristuse ihu ühekordse, kuid igavesti kehtiva ohverdamise läbi.

See on Jumala Sõna.

(Evangeelium Lk 1:39-56)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Neil päevil asus Maarja teele ja läks rutuga ühte linna Juuda mägismaal. Ta tuli Sakarjase kotta ja teretas Eliisabetti. Ja sündis, et kui Eliisabet kuulis Maarja teretust, liigutas lapsuke end tema ihus. Ja Eliisabet sai täis Püha Vaimu ja hüüdis valju häälega ning ütles: “Õnnistatud oled sa naiste seast ja õnnistatud on sinu ihu vili! Kes olen mina, et mu Issanda ema tuleb minu juurde? Sest vaata, kui sinu teretuse häääl kostis mu kõrvu, hüppas lapsuke suurest rõõmust minu ihus. Ja õnnis on see, kes on uskunud, et läheb täide, mis Issand temale on öelnud.” Siis Maarja ütles: “Minu hing ülistab Issandat ja mu vaim rõõmustab Jumalas, minu Õnnistegijas.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kuidas tuua rõõmusõnum kuulajateni kõige mõjusamalt? Noh, näiteks sellisel moel: “Armas kogudus, käivad kuuldused, et meie naaberkoguduse preester olla ära surnud. Missugune tragöödia: nii noor mees veel, nii palju aastaid oleks võinud tööd teha... Aga see pole tõsi... just praegu enne missat helistasin talle, oli hea tervise juures ja ainult naeris nende kuulduste üle...”

Jah, kui ollakse juba harjunud, et kõik halvad uudised vastavad tõeale, siis on kahtlemata kergendus, kui selgub, et siiski mitte päris kõik. Kui elada tuleb pilkases pimeduses, siis seisneb rõõmusõnum ka lootuses, et kuigi valgus tunneli lõpust veel ei paista, on ta kusagil olemas; et kõik ei olegi viimseni halvasti ja edasi minnes saame valgust kord säramas näha.

Me palvetame Kyrie eleison...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, maailm on mitmepalgeline, ning halb ja hea, heakskiit ja hukkamõist on selles sageli põimunud. Näiteks kui me laulame laule või kuulame muusikat, siis paneme tähele, et

muusikapalad on kirjutatud erinevates helistikes. Kõige lihtsam on seda ette kujutada klaveril, millel ainult valgeid klahve kasutades saab ära mängida nii C-duuri ehk Do mažoori, see tähendab rõõmsalt kõlava heliredeli ehk joonia helilaadi, kui ka kurvalt kõlava paralleelse helistiku a-molli ehk la minoori selle loomulikul kujul ehk eoolia helilaadi. Kõigi teiste helistike (see tähendab duuride ja mollide) mängimiseks tuleb rohkemal või vähemal määral kasutada ka klaveri musti klahve. Noodikirjas on see lahendatud kõrgendusmärkide ehk dieeside ja madaldusmärkide ehk bemollidega. Mõlemaid kasutatakse kas juhuslike märkidena, mis kehtivad ainult kuni järgmise taktijooneni, või siis püsivate nn võtmemärkidena, mis määravad teose helistiku, kui nad kirjutatakse noodirea alguses noodivõtme järele – sel juhul antakse muusikule teada, et neid madaldusi või kõrgendusi tuleb reeglina järgida läbivalt kogu teose jooksul, või kuni uue helistiku määramiseni.

Kui me kasutaksime noodikirja võrdlusena Jumala ilmutuse vaatlemisel, siis on Neitsi Maarja selles kas kõrgenduse või madaldusena alati võtmes. Katoliiklaste jaoks on Neitsi Maarja pigem kõrgendus, ja nii mõnigi meist sooviks uskuda otse ja vapralt Fa-diees mažooris ehk Fis duuris, kus kõik mustad klahvid kasutusele tulevad. Mõni väga sügavalt ideeline protestant aga, risti vastupidi, leiab, et neitsi Maarja roll on üle tähtsustatud, ja protesteerides selle vastu tahaks ta mängida oma usu heliredelit hoopis si-bemoll minooris... Aga mis teha, just samamoodi nagu katoliiklasel, tulevad temalgi kasutusele kõik mustad klahvid... needsamad klahvid! Ühe klahvi kõrgendus on naaberklahvi madaldus, ja lõpuks mängime me tegelikult ikka täpselt samu klahvikombinatsioone.

Armsad õed ja vennad, paljusid pille on tehniliselt lihtsam mängida teatud helistikes, ja heliloojad tihtipeale sellega ka arvestavad. Kuid paljud tundliku tajuga muusikud kinnitavad, et sõltumata mängutehnikast on erinevatel helistikel oma teatud kõlaline iseloom, ja see avaldab mõju ka kuulajale. Sünesteedid, ehk teatud neuroloogilise eripäraga inimesed, näevad helisid ja helistikke tihti lausa värvidena või kujunditena – nende jaoks on suur vahe, missuguses helistikus üht või teist muusikapala mängitakse. Teistel, kellel neid võimeid pole, ei ole vahet, missugusest noodist algab heliredel.

Tõde otsides mängime me kõik ikka samadel hingeclahvidel, ning vahel kõlavad meie heliredelid rõõmsalt ja vahel kurvalt, ükskõik missugusest noodist alustada. Sest inimesele ei ole antud tõde teada, vaid ainult tunda. Me saame vaid liikuda samm-sammult meile ilmutatud teeviitade järgi lahenduse poole, mis on siin maailmas kättesaamatu. Ja need teeviidad ütlevad, et ilma Maarjata ei oleks olnud Jumala inimesekssaamist – nii rõõmus kui mures oli Maarja alati koos Jeesusega. Meie võime uskuda, et niisamuti on ta ka meiega, kui me palume tema eestkostet tema poja ees. Aamen.